

CLAUDIA RANKINE
MEDBORGARE

En amerikansk dikt

ÖVERSÄTTNING FRÅN ENGELSKA
MARIE SILKEBERG OCH JENNY TUNEDAL

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

If they don't see happiness in the picture,
at least they'll see the black.

Chris Marker, *Sans Soleil*

TILL

Donovan Harris

Charles Kelly

Frankie Porter

Richard Roderick

När du är ensam och för trött för att ens slå på någon av dina skärmar försjunker du i ett förflutet som döljer sig bland kuddarna. Oftast är du hopkurad under filter och huset tomt. Ibland syns inte månen och genom fönstret tycks den låga grå himlen inom räckhåll. Dess mörka ljus blir gradvis dunklare när molnen tättnar och du faller tillbaks in i det som rekonstrueras som metafor.

Vägen dit är oftast associativ. Du luktar gott. Du är tolv år och går i St. Philip and James School på White Plains Road och flickan i bänken bakom ber dig att luta åt höger under proven så att hon kan skriva av dig. Syster Evelyn har för vana att tejpa upp de högsta och lägsta betygen på kapp-rumsdörrarna. Flickan är katolik med midjelångt brunt hår. Du minns inte vad hon hette: Mary? Catherine?

Ni pratar egentligen aldrig, utom då när hon ställer sin fråga och senare när hon säger att du luktar gott och att dina drag ser nästan vita ut. Du antar att hon tycker att hon tackar dig för att du låter henne fuska och att det känns bättre att fuska med hjälp av någon som nästan är vit.

Syster Evelyn upptäcker aldrig er överenskommelse, kanske för att du aldrig vänder dig om för att skriva av Mary Catherine. Syster Evelyn måste tänka att de här två flickorna har väldigt liknande tankar, eller så bryr hon sig mindre om fusk och mer om förödmjukelse, eller så såg hon dig faktiskt aldrig sitta där.

Vissa ögonblick pumpar adrenalin till hjärtat, torkar ut tungan och blockerar lungorna. Som åska dränker de dig i ljud, nej, likt blixtar träffar de ditt struphuvud. Host. Det gjorde mig förstummad. Har du inte sagt så själv? Har du inte sagt så om en nära vän som tidigt i er vänskap, när hon var tankspridd, tilltalade dig med namnet på sin svarta hemhjälp? Du antog att ni var de enda svarta människorna i hennes liv. Så småningom slutade hon, men hon kändes aldrig vid sitt misstag. Och du påpekade det aldrig för henne (varför inte?) men ändå, du glömmet inte. Om det här vore en borgerlig tragedi, och det kan det mycket väl vara, så är det här ditt ödesdigra fel – ditt minne, dina känslors kär. Känner du dig sårad för att det är ett "alla-svarta-ser-likadana-ut"-ögonblick, eller över att förväxlas med en annan efter att ha stått denna andra så nära?

En oroande känsla naglar fast kroppen i förgrunden. Fel ord tränger in i din dag som ett ruttet ägg i munnen och spyan rinner ner längs blusen, fukten suger in magen mot revbenen. När du ser dig omkring är bara du kvar. Ditt äckel inför hur det luktar, vad du känner, får dig inte på fötter, inte genast, för att samla kraft har blivit en uppgift i sig och kräver en egen anledning. Du minns ett samtal nyligen, ni diskuterade fördelen med meningar som konstrueras med ett implicit "ja, och" snarare än "ja, men". Du och din vän kom fram till att "ja, och" gav uttryck för ett liv utan avfarter, utan alternativa färdvägar: du reser dig, snart är blusen ursköld, det är en ny vecka, blusen är under tröjan, mot din hud, och du luktar gott.

Den här morgonen forsar regnet ur stuprännorna och försvinner överallt annars i träden. Du behöver glasögon för att urskilja det du vet finns där eftersom tvivel är ofrånkomligt; du tar på dig glasögonen. Träden, deras bark, deras löv, till och med de döda, tycks lysa i vätan. Ja, och det regnar. Varje ögonblick är så - innan det går att begripa, kategorisera som likt något annat och avfärda måste det erfaras, bli sett. Vad sa han nyss? Sa hon verkligen så? Hörde jag det jag tror att jag hörde? Kom det där nyss ur min mun, hans mun, din mun? Ögonblicket stinker. Ändå vill du sluta titta på träden. Du vill gå ut och ställa dig bland dem. Och hur lätt regnet än verkar så regnar det ändå över dig.